

Identifying and prioritizing the factors affecting sports tourism in Khuzestan Province¹

Hamid Jafari¹ , Esameil Veisia² , Maryam Karimi³ , Seyed Hosein Marashian⁴

1.MSc degree student in sports management, Faculty of Sport Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

2.Assistant Professor in Sport Management Department, Faculty Of Sport Sciences,Shahid Chamran University Of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

3.Assistant Professor in Sport Management Department, Faculty Of Sport Sciences,Shahid Chamran University Of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

4.Associate Professorin in Sport Management Department, Faculty Of Sport Sciences,Shahid Chamran University Of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

Received Date: 27 December 2024 Accepted Date: 08 April 2025

Abstract

Background and Objective: Sports tourism, as a growing industry, can play an important role in the economic and social development of different regions. Khuzestan Province, with its diverse natural, historical, and cultural capacities, has a high potential for the development of this type of tourism. The aim of this study is to identify and prioritize the factors affecting sports tourism in Khuzestan Province.

Methodology: In this regard, the present study is applied in terms of its purpose and analytical-exploratory in terms of its nature and method. This study was conducted with an applied approach, using a descriptive-analytical method and collecting the opinions of 30 experts in the field of sports tourism through the Delphi method, and using the DANP technique and Excel software.

Results and Findings: In this study, 6 general indicators and 22 sub-indicators were identified that affect sports tourism in Khuzestan Province. Next, using the Danp technique, the influential indicators were identified and prioritized to determine which of these indicators have the greatest impact on sports tourism in Khuzestan Province. The results of his research showed that the development of this industry requires a multifaceted approach; so that management and planning factors play a key role as the main axis, influencing other factors. Also, socio-cultural, economic, marketing, infrastructure and environmental factors are significantly involved in this process. Along with these macro factors, the sub-indicators of a suitable climate, attracting foreign capital and social participation have been identified as the main drivers of the development of sports tourism in Khuzestan. These results provide a practical roadmap for policymakers and planners to focus on these key factors to provide the grounds for sustainable growth and prosperity of sports tourism in the province.

Keywords: Tourism, sports, sports tourism, DANP model, Khuzestan province.

¹ This article is extracted from the first author's master's dissertation entitled "**Developing the optimal scenarios for the sports tourism industry in Khuzestan Province**" in Shahid Chamran University of Ahvaz.
Corresponding Author: vaysia@scu.ac.ir

How to Cite: Jafari, H. , veisia, E. , Karimi, M. and Marashian, S. H. (2025). Identifying and prioritizing the factors affecting sports tourism in Khuzestan Province. Journal of Sustainable Urban & Regional Development Studies (JSURDS), 6(1), 388-409.

Extended Abstract

Introduction:

Tourism is a phenomenon that has been of interest to human societies since ancient times, has continued to develop in accordance with different social and economic needs, and is considered the largest and most diverse industry in the world. This industry is not only known as a significant source of income for countries, but also plays an important role in creating job opportunities, stimulating economic growth and developing infrastructure, and many countries view tourism as a key driver for their industrial and structural progress. As a dynamic industry, this industry has taken up an important part of the economic and production activities of developed and developing countries, and investing in it is considered one of the planning goals of politicians. It is one of the largest and most important industries in the world and one of the most common factors motivating tourists, which many people around the world are engaged in. In other words, it can be said that sports are one of the important activities of tourists during tourism, and tourism and travel are also associated with different types of sports. The sports industry and the tourism industry have been developing rapidly and continuously since the 1960s, and then they intersected, resulting in the creation of a new field of sports tourism. The first international conference on sports and tourism, held in Barcelona in February 2001, not only promoted the development of sports tourism, but also made sports tourism an important research topic. Therefore, it can be said that sports tourism has been formed from two sectors: tourism, which is the largest service industry in the world, and sports, which is one of the largest and most important industries in the world today. In this regard, it can be said that sports tourism, as a growing industry with increasing importance and necessity, is an exceptional opportunity for Khuzestan Province with its unique potential. The development of this industry in Khuzestan can contribute significantly to diversifying the province's economy, which has so far mainly relied on specific industries, by creating diverse sources of income through attracting tourists interested in sports and sports events. In addition, to properly host these tourists, there will be a need to develop and improve sports and tourism infrastructure, including standard sports spaces, high-quality accommodations, and transportation facilities, which will ultimately benefit local residents. Holding sports events and attracting sports tourists will help improve the image and brand of Khuzestan Province at the national and international levels and present a dynamic and attractive face of this region. In addition, the interaction of tourists with the local culture and community during sports activities can lead to the strengthening of social and cultural exchanges and enhance the sense of pride and local identity. By encouraging sports activities in the form of tourism, it can also help improve the general health of the local community. From the perspective of necessity, sports tourism for Khuzestan can contribute to long-term economic sustainability, contribute to the balanced development of different regions of the province by utilizing their sports potential, and act as a stimulus in economic recession and inspire the younger generation to participate in healthy and productive activities. Therefore, the development of sports tourism is not only an attractive economic opportunity, but also a vital necessity for the sustainable development and comprehensive strengthening of Khuzestan province. In this regard, the present study seeks to answer the following question: What are the most important components affecting sports tourism in Khuzestan province?

Methodology:

The present study has a mixed and multifaceted approach. It is qualitative-quantitative in terms of the nature of the data, applied in terms of its purpose, and descriptive in terms of the method of data collection. To achieve the research objectives, the DEMATEL questionnaire tool was used to collect data and the DANP technique was used to prioritize the criteria. All steps were carried out using Excel software, taking into account 6 main indicators and 22 sub-indices. The validity of the questionnaire was guaranteed after being reviewed and approved by specialists and experts. The inconsistency rate was used to measure the reliability of the questionnaire.

Results and Discussion:

In the field of sports tourism in Khuzestan Province, management and planning indicators (M) act as the main and influential drivers. Which have the most interaction with other sports tourism indicators in Khuzestan Province. In contrast, environmental and environmental factors (EN) are more affected by these factors and are known as influential indicators. Among them, management and planning play a pivotal role in the development of this type of tourism with the highest level of interaction and importance, while environmental and environmental factors have the least impact. This indicates the high potential of management and planning in Khuzestan Province for the development of sports tourism and the need for special attention to this sector. In this regard, it can be said that in order to achieve a dynamic and sustainable sports tourism industry in Khuzestan, special focus on management and planning indicators is vital. Efficient management and precise planning, as the cornerstone of this development, enable optimal utilization of resources, identification and use of existing capacities, and formulation of effective strategies to attract tourists. This approach includes creating coordination between the public, private and local sectors, optimal allocation of financial and human resources, creating standard infrastructure, providing quality services, attracting targeted investments and implementing effective marketing programs. As a result, given the high importance of management and planning factors, paying attention and focusing on these factors and indicators will increase the attraction of sports tourists, increase income and create job opportunities and sustainable development in Khuzestan province.

Conclusion:

The results of his research showed that the development of this industry requires a multifaceted approach; so that management and planning factors play a key role as the main axis, influencing other factors. Also, socio-cultural, economic, marketing, infrastructure and environmental factors are significantly involved in this process. Along with these macro factors, the sub-indicators of suitable climate, attracting foreign capital and social participation have been identified as the main drivers of sports tourism development in Khuzestan. These results provide a practical roadmap for policymakers and planners to focus on these key factors to provide the basis for sustainable growth and prosperity of sports tourism in the province.

Keywords: Tourism, sports, sports tourism, DANP model, Khuzestan province.

Declarations

•**Funding:** There is no funding support for this study.

•**Authors' Contributions:** All authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. The authors approved the manuscript's content and agreed on all aspects of the work.

•**Conflict of Interest:** The authors declare no conflict of interest.

•**Acknowledgments:** The authors extend their gratitude to all scientific consultants who provided invaluable insights during this research.

References

- Abdollahi, A., Ramezanezhad, R. and Naderi Nasab, M. (2025). Commercialization of Iran's Sports Tourism Industry: A Qualitative Approach. *Dynamic Management and Business Analysis*, 3(4), 23-40. (In Persian). [Doi: 10.22034/dmbaj.2024.2044604.1170](https://doi.org/10.22034/dmbaj.2024.2044604.1170).
- Ahmadi, M., noori khanyourdi, M., Mostafaei, J. and Shahbazi, R. (2022). Codify strategies for sports tourism development in Ardabil province Based on SWOT and QSPM model. *Sport Management and Development*, 11(2), 115-142. (In Persian). [Doi: 10.22124/jsmd.2022.6233](https://doi.org/10.22124/jsmd.2022.6233).
- Amini, M., Bahrololoum, H., Andam, R., & Rabbani, T. (2022). Futurism of sports tourism destinations based on a scenario approach (Case study: Isfahan province). *Journal of Tourism Planning and Development*, 11(42), 185-210. (In Persian). [Doi: 10.22080/jtpd.2023.23905.3718](https://doi.org/10.22080/jtpd.2023.23905.3718).
- Bakhshi, Reza; Faridi, Ayub. (2023). Developing a model for developing sports tourism in Ardabil province with a public participation approach, *Journal of Humanities and Islamic Sciences in the Third Millennium*, 7(2), 310-323. (In Persian). https://hijournal.ir/files/cd_papers/r_1_231212182819.pdf
- Batyrbekov, N. (2024). Development of sports tourism on the territory of Kazakhstan for the development of a healthy lifestyle among the younger generation on the example of rock climbing. *Retos*, 2041, 311–318. <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/index>.
- Batyrbekov, N., Imangulova, T., Gubarenko, A., Abdikarimova, M., & Yessimova, D. (2022). Promising directions for the development of sports tourism in the Almaty region using the example of rock climbing. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 44(4), 1418–1426. <https://doi.org/10.30892/gtg.44429-961>.
- Cerezo-esteve, S., Solanelas, F., Blas, X. De, & Psicologia, F. De. (2024). Community support for winter Olympics in Alt Urgell: the impact of sociodemographic and sport-related variables Análisis del apoyo comunitario a los juegos olímpicos de invierno en Alt Urgell: influencia de las variables sociodemográficas y deportivas. *Retos*, 2041(2005), 121–129. <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/index>
- Chen, Z., Li, S., Wu, Q., Wu, Z., & Xin, S. (2023). The decision-making determinants of sport tourists: a meta-analysis. *Current Issues in Tourism*, 26(12), 1894-1914. <https://doi.org/10.1080/13683500.2022.2077175>.
- Deportivo por parte de los deportes tradicionales en Jayapura, Indonesia. *Retos*, 2041, 164–170. <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/index>.
- El Silisna, B., & Susanti, R. (2020). Sport Tourism Event of Tour De Singkarak to Support Destination Management in West Sumatera, Indonesia. *Journal of Tourism*, 7(1), 55-72. <https://ojs.unud.ac.id/index.php/eot>
- Fauzi, R. A., Saputra, Y. M., Ma'mun, A., & Safari, I. (2025). Exploration of Sustainable Potential Sports Tourism in Sumedang, Indonesia Using Multi-Criteria Decision-Making. *Journal of Lifestyle and SDGs Review*, 5(1), e02414-e02414. <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/index>

- Fauzi, R. A., Saputra, Y. M., Ma'mun, A., Nuryadi, N., & Handayani, S. R. (2025). Evaluation of sports tourism development policy in Sumedang: An implementation of the logic model. *Journal of Human Sport and Exercise*, 20(1), 302-315. <https://orcid.org/0000-0003-4306-5915>.
- Fazaail, J., Ghafouri, F., Javid, M. and Goodarzi, S. (2020). Sports Tourism and Sustainable Development of Host Cities (A Case Study: Sarein Winter Sports Festival). *Strategic Studies on Youth and Sports*, 19(48), 197-218. (In Persian). https://faslname.msy.gov.ir/article_382.html?lang=en.
- Gao, R., Koh, D. and Wang, L. (2025), "Relationship between body involvement and post-trip behavioral intention in sports tourism: an embodied cognition perspective", *International Journal of Sports Marketing and Sponsorship*, Vol. 26 No. 1, pp. 56-75. <https://doi.org/10.1108/IJSMS-03-2024-0060>.
- Guntoro, T. S., Fariz, M., Putra, P., Nurhidayah, D., Sutoro, S., Sinaga, E., Sari, F., Sinaga, G., & Nanda, F. A. (2024). The design of contextual domain tourism sports through traditional sports in jayapura Indonesia El diseño Del dominio contextual Del turismo
- Haghighat, S., Saberi, A., Bagheri Ragheb, G. and Khaksari, G. (2024). Future Studies of Sports Tourism in Iran. *Sport Management Journal*, 16(3), 63-49. (In Persian). [Doi: 10.22059/jsm.2022.336248.2871](https://doi.org/10.22059/jsm.2022.336248.2871).
- Haghighat, S., Saberi, A., Bagheri Ragheb, G. and Khaksari, G. (2024). Future Studies of Sports Tourism in Iran. *Sport Management Journal*, 16(3), 63-49. (In Persian). [Doi: 10.22059/jsm.2022.336248.2871](https://doi.org/10.22059/jsm.2022.336248.2871)
- Herbold, V., Thees, H., & Philipp, J. (2020). The host community and its role in sports tourism – Exploring an emerging research field. *Sustainability*, 12(24), 10488. <https://doi.org/10.3390/su122410488>.
- Higham, J. (2020). Sport tourism: A perspective article. *Tourism Review*, 76(1), 64–68. doi.org/10.1108/TR-10-2019-0424.
- Higham, J., & Hinch, T. (2018). *Sport tourism development* (Vol. 84). Channel view publications. [Doi: 10.30495/KMSJ.2023.1981827.1090](https://doi.org/10.30495/KMSJ.2023.1981827.1090)
- Hinch, T., Higham, J., & Sant, S.-L. (2014). Taking stock of sport tourism research. John Wiley & Sons. doi.org/10.1002/9781118474648.ch33.
- Hritz, N., & Franzidis, A. F. (2018). Exploring the economic significance of the surf tourism market by experience level. *Journal of Destination marketing & management*, 7, 164-169. <https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2016.09.009>.
- Intiar, S., Sirait, E., Wijaya, V., Adityaji, R., & Oktavio, A. (2023). Sport Tourism as Tourism Development in the Lake Toba Area in the Aquabike Jetski World Championship 2023. *INNOVATIVE: Journal of Social Science Research*, 4(1), 1026–1036. <https://doi.org/https://doi.org/10.31004/innovative.v4i1.7645>.
- Isnaini, L. M. Y., & Hasbi, H. (2020). Peran Sport Tourism Dalam Pengembangan Ekonomi di NTB. *LEMBING PJKR (Jurnal Pendidikan Jasmani Kesehatan Dan Rekreasi)*, 4(2), 27-32.
- Karimi, T., Safania, A. M., Sarvar, R. and Naghshbandi, S. (2023). Identification and prioritization of integrated management indicators in the Iranian sports tourism industry, *Knowledge Management in Sports*, 2(4), 95-113. (In Persian). [Doi: 10.30495/KMSJ.2023.1981827.1090](https://doi.org/10.30495/KMSJ.2023.1981827.1090).
- Karimi, T., Safania, A. M., Sarvar, R. and Naghshbandi, S. (2024). Designing an integrated management model of the sports tourism industry in Iran. *Scientific- Research Quarterly of*

- Geographical Data (SEPEHR), 33(129), 59-77. (In Persian). [Doi: 10.22131/sepehr.2023.2005124.2987](https://doi.org/10.22131/sepehr.2023.2005124.2987).
- Khalpour Alamdardehi, Y., Shojaei, V. and Hami, M. (2023). Designing a Model for the Development of Sports Tourism (Case Study: Wrestling Federation Championship Area). *Sport Management Journal*, 15(2), 26-1. (In Persian). [Doi: 10.22059/jsm.2021.313728.2618](https://doi.org/10.22059/jsm.2021.313728.2618).
- Khosravi manesh, L., Ershadi, R. and Rasekh, N. (2022). Identifying Factors Affecting the Development of Sports Tourism in Kish Island with an Emphasis on Women's Recreational Sports. *Tourism and Leisure Time*, 7(14), 101-117. (In Persian). [Doi: 10.22133/tlj.2023.382875.1074](https://doi.org/10.22133/tlj.2023.382875.1074).
- Kolenberg, M., & Batra, A. (2019). The role of sport in the development of tourism: A study on awareness, opinion, preference and selected stakeholders contribution by sport tourists and non-sport tourists in Bangkok and Pattaya City. *International Research E-Journal on Business and Economics*, 1(2).
- Li, R., & Ling, X. (2025). The Impact of Sustainable Sports Tourism on Economic Growth in Guangzhou: An Empirical Study. *Journal of Humanities, Arts and Social Science*, 8(12), 2813-2822 <https://www.hillpublisher.com/journals/jhass/>
- Marvi, R. (2023). Resilience Model of the Supply Chain in the Promotion of Health Tourism Services in Tehran Province. *Dynamic Management and Business Analysis*, 2(1), 26-37. (In Persian). [Doi: 10.61838/dmbaj.2.1.3](https://doi.org/10.61838/dmbaj.2.1.3)
- Mollah, M. R. A., Cuskelly, G., & Hill, B. (2021). Sport tourism collaboration: A systematic quantitative literature review. *Journal of Sport & Tourism*, 25(1), 3-25. <https://doi.org/10.1080/14775085.2021.1877563>
- Papečkys, S., & Jasinskis, E. (2024). Tourism destination sustainability: The systematic literature review. *Smart Tourism*, 5(1), 1–21. <https://doi.org/10.54517/st.v5i1>.
- Ramezani Shahri, S.; Talebpour, M.; Ghorbani, M.; Esmailzadeh Ghandhari, M.R. (2024). Identification and analysis of factors affecting the development of sports tourism in the north of the country with a land use planning approach, *Applied Research in Sports and Health Sciences*, 9, 33-49. (In Persian). [Doi: 10.71865/jsports.2024.2310-1069](https://doi.org/10.71865/jsports.2024.2310-1069).
- Rómulo Jacobo, G. G., Gabriel, M.R., Francisc, B.L., & Ferran, C. (2022). Residents Perception of the Impact of Sports Tourism on Sustainable Social Development. *Sustainability*, 14(1232), 1-15. <https://doi.org/10.3390/su14031232>
- Ruskin, H. (1987). Selected views on socio-economic aspects of outdoor recreation, outdoor education and sport tourism. In M. Garmise (Ed.), *Proceedings of the international seminar and workshop on outdoor education, recreation and sport tourism* (pp. 18–37). Emmanuel Gill Publishing
- Schlemmer, P., Barth, M., & Schnitzer, M. (2020). Research note sport tourism versus event tourism: Considerations on a necessary distinction and integration. *Journal of Convention & Event Tourism*, 21(2), 91–99. <https://doi.org/10.1080/15470148.2019.1710314>.
- Seidali, M. (2023). Explaining the Role of Management in the Development of Sustainable Tourism with an Emphasis on Sports Tourism, Case Study: Armand Section of Khanmirza City. *Regional Planning*, 13(49), 235-252. (In Persian). [Doi:10.30495/jzpm.2023.31383.4189](https://doi.org/10.30495/jzpm.2023.31383.4189)
- Sosa, J. E. L., Castrejón, Y. D. P., & Hernández, O. I. R. (2025). Prospective scenarios for sports tourism in Mexico City after the 2026 World Cup. *Retos: nuevas tendencias en educación*

- física, deporte y recreación, (65), 484-497. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=10003003>
- Sudarmanto, E., Raharjo, B. B., Kristiyanto, A., Sulaiman, S., Setyawati, H., Priyono, B., & Jariono, G. (2025). A Systematic Review for The Development of Sustainable Tourism Destinations Based on Sports Tourism. *Retos: nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (62), 646-654. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=9801626>
- Wen, S., CAI, X., & Li, J. (2021). Pro-poor tourism and local practices: An empirical study of an autonomous county in China. *Sage Open*, 11(2), 21582440211022740. <https://doi.org/10.1177/21582440211022740>.
- Yang, J. J., Lo, H. W., Chao, C. S., Shen, C. C., & Yang, C. C. (2020). Establishing a Sustainable Sports Tourism Evaluation Framework with a Hybrid Multi-Criteria Decision-Making Model to Explore Potential Sports Tourism Attractions in Taiwan. *Sustainability*, 12(4), 1661-1673. <https://doi.org/10.3390/su12041673>
- Zakinejad, M. (2021) The impact of holding local indigenous games on the prosperity of the tourism industry in Kohgiluyeh and Boyer Ahmad Province, Master's thesis, Payam Noor University of Hormozgan Province, Payam Noor Center in Qeshm. (In Persian).
- Zhao, F., & Li, S. (2025). Coordinated Development of Sports Tourism in the Chengdu–Chongqing Region of China. *Sustainability*, 17(3), 1160. <https://doi.org/10.3390/su17031>.

شاپا: ۰۷۶۴-۲۷۸۳

دوره ۶، شماره ۱، شماره پیاپی ۱۹، بهار ۱۴۰۴

Journal Homepage <https://www.srds.ir/>
<https://www.srds.ir/article/222928.html?lang=fa>

شناسایی و اولویت‌بندی مؤلفه‌های مؤثر بر گردشگری ورزشی در استان خوزستان^۲

حمید جعفری^۱ ID، اسماعیل ویسیا^۲ ID*، مریم کریمی^۳ ID، سیدحسین مرعشیان^۴ ID

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
۲. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
۳. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.
۴. دانشیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۱۰/۰۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۱/۱۹

مقدمه:

گردشگری پدیده‌ای است که از گذشته‌های دور مورد توجه جوامع انسانی بوده و بر حسب نیازهای متفاوت اجتماعی و اقتصادی به پویایی خود ادامه داده است و بزرگترین و متنوع‌ترین صنعت در دنیا به حساب می‌آید. این صنعت نه تنها به عنوان یک منبع درآمد قابل توجه برای کشورهای شناخته می‌شود، بلکه نقش مهمی در ایجاد فرصت‌های شغلی، تحریک رشد اقتصادی و توسعه زیرساخت‌ها دارد و بسیاری از کشورها به گردشگری به عنوان یک محرک کلیدی برای پیشرفت صنعتی و ساختاری خود نگاه می‌کنند. این صنعت به‌عنوان صنعتی پویا، بخش مهمی از فعالیت‌های اقتصادی و تولیدی کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه را به خود اختصاص داده است و سرمایه‌گذاری در آن به عنوان یکی از اهداف برنامه‌ریزی سیاستمداران مطرح می‌باشد (بخشی و همکاران، ۱۴۰۲: ۳۱۰). که یکی از صنایع بزرگ و مهم در دنیا و از متداولترین عوامل ایجاد انگیزه برای گردشگران می‌باشد که افراد بسیاری در سرتاسر جهان در آن اشتغال دارند. به‌عبارت دیگر می‌توان گفت که ورزش یکی از فعالیت‌های مهم گردشگران در حین گردشگری است و گردشگری و مسافرت نیز با انواع مختلف ورزش همراه است. صنعت ورزش و صنعت گردشگری از دهه ۱۹۶۰ به سرعت و به طور مداوم در حال توسعه بوده اند و سپس با هم تلاقی پیدا کرده اند و در نتیجه زمینه جدیدی از گردشگری ورزشی ایجاد شده است. اولین کنفرانس بین‌المللی ورزش و گردشگری که در بارسلونا در فوریه ۲۰۰۱ برگزار شد، نه تنها توسعه گردشگری ورزشی را ترویج کرد، بلکه گردشگری ورزشی را به یک موضوع تحقیقاتی مهم تبدیل کرد. بنابراین می‌توان گفت گردشگری ورزشی که از دو بخش گردشگری به عنوان بزرگ‌ترین صنعت خدماتی جهان و ورزش به عنوان یکی از صنایع بزرگ و با اهمیت در دنیای کنونی شکل گرفته است. در همین راستا می‌توان گفت گردشگری ورزشی، به عنوان یک صنعت رو به رشد با اهمیت و ضرورت فزاینده، برای استان خوزستان با پتانسیل‌های منحصر به فردش، فرصتی استثنایی محسوب می‌شود. توسعه این صنعت در خوزستان می‌تواند با ایجاد منابع درآمدی متنوع از طریق جذب گردشگران علاقه‌مند به ورزش و رویدادهای ورزشی، به تنوع بخشی اقتصاد استان که تاکنون عمدتاً متکی به صنایع خاص بوده، کمک شایانی کند. همچنین، برای میزبانی شایسته این گردشگران، نیاز به توسعه و بهبود زیرساخت‌های ورزشی و گردشگری از جمله فضاهای ورزشی استاندارد، اقامتگاه‌های باکیفیت و تسهیلات حمل‌ونقل خواهد بود که این امر در نهایت به نفع ساکنان محلی نیز تمام می‌شود. برگزاری رویدادهای ورزشی

^۲ این مقاله مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول تحت عنوان تدوین سناریوهای مطلوب صنعت گردشگری ورزشی استان خوزستان در دانشگاه شهید چمران اهواز به راهنمایی نویسنده دوم است.

* نویسنده مسئول: Email: vaysia@scu.ac.ir

ارجاع به این مقاله: جعفری، حمید، ویسیا، اسماعیل، کریمی، مریم و مرعشیان، سیدحسین. (۱۴۰۴). شناسایی و اولویت‌بندی مؤلفه‌های مؤثر بر گردشگری ورزشی در استان خوزستان. فصلنامه مطالعات توسعه پایدار شهری و منطقه‌ای، (۱)۶، ۳۸۸-۴۰۹.

و جذب گردشگران ورزشی به ارتقای تصویر و برند استان خوزستان در سطح ملی و بین‌المللی کمک کرده و چهره‌ای پویا و جذاب از این منطقه ارائه می‌دهد. علاوه بر این، تعامل گردشگران با فرهنگ و جامعه محلی در جریان فعالیت‌های ورزشی می‌تواند به تقویت تبادلات اجتماعی و فرهنگی منجر شده و حس غرور و هویت محلی را نیز ارتقا بخشد. با تشویق به فعالیت‌های ورزشی در قالب گردشگری، می‌توان به بهبود سلامت عمومی جامعه محلی نیز کمک کرد. از منظر ضرورت، گردشگری ورزشی برای خوزستان می‌تواند به پایداری اقتصادی در بلندمدت کمک کند، به توسعه متوازن مناطق مختلف استان با بهره‌گیری از پتانسیل‌های ورزشی آن‌ها بپردازد، و در شرایط رکود اقتصادی به عنوان یک محرک عمل نماید و الهام‌بخش نسل جوان برای مشارکت در فعالیت‌های سالم و سازنده باشد. بنابراین، توسعه گردشگری ورزشی نه تنها یک فرصت جذاب اقتصادی، بلکه یک ضرورت حیاتی برای توسعه پایدار و تقویت همه‌جانبه استان خوزستان به شمار می‌رود. در همین راستا پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال است: که مهم‌ترین مؤلفه‌های مؤثر بر گردشگری ورزشی در استان خوزستان کدامند؟

مواد و روش‌ها

پژوهش حاضر دارای یک رویکرد ترکیبی و چندوجهی است. که از نظر ماهیت داده‌ها، کیفی-کمی، از لحاظ هدف، کاربردی، و بر اساس نحوه گردآوری داده‌ها، توصیفی است. برای دستیابی به اهداف پژوهش، از ابزار پرسشنامه DEMATEL برای جمع‌آوری داده‌ها و از تکنیک DANP برای اولویت‌بندی معیارها استفاده شده است. تمامی مراحل با استفاده از نرم‌افزار Excel، با در نظر گرفتن ۶ شاخص اصلی و ۲۲ زیرشاخص، انجام شده است. روایی پرسشنامه، پس از بررسی و تأیید توسط متخصصان و خبرگان، تضمین شده است. برای سنجش پایایی پرسشنامه، از نرخ ناسازگاری استفاده شده است.

یافته‌ها

در زمینه گردشگری ورزشی در استان خوزستان، شاخص‌های مدیریتی و برنامه ریزی (M) به عنوان محرک‌های اصلی و تأثیرگذار عمل می‌کنند. که بیشترین تعامل را با سایر شاخص‌های گردشگری ورزشی در استان خوزستان دارد. در مقابل، عوامل محیطی و زیست محیطی (EN) بیشتر تحت تأثیر این عوامل قرار دارند و به عنوان شاخص‌های تأثیرپذیر شناخته می‌شوند. در این میان، مدیریتی و برنامه‌ریزی با بیشترین میزان تعامل و اهمیت، نقش محوری در توسعه این نوع گردشگری ایفا می‌کنند، در حالی که عوامل محیطی و زیست محیطی کمترین تأثیر را دارند. این امر نشان‌دهنده پتانسیل بالای مدیریتی و برنامه ریزی در استان خوزستان برای توسعه گردشگری ورزشی و لزوم توجه ویژه به این بخش است. در همین راستا می‌توان گفت که برای دستیابی به یک صنعت گردشگری ورزشی پویا و پایدار در خوزستان، تمرکز ویژه بر شاخص‌های مدیریتی و برنامه‌ریزی امری حیاتی است. مدیریت کارآمد و برنامه‌ریزی دقیق، به عنوان سنگ بنای این توسعه، امکان بهره‌برداری بهینه از منابع، شناسایی و استفاده از ظرفیت‌های موجود و تدوین استراتژی‌های مؤثر برای جذب گردشگران را فراهم می‌آورد. این رویکرد شامل ایجاد هماهنگی بین بخش‌های دولتی، خصوصی و محلی، تخصیص بهینه منابع مالی و انسانی، ایجاد زیرساخت‌های استاندارد، ارائه خدمات با کیفیت، جذب سرمایه‌گذاری‌های هدفمند و اجرای برنامه‌های بازاریابی مؤثر است. در نتیجه، با توجه به اهمیت بالای عوامل مدیریتی و برنامه ریزی، توجه و تمرکز بر این عوامل و شاخص‌ها، موجب افزایش جذب گردشگر ورزشی، افزایش درآمد و ایجاد فرصت‌های شغلی و توسعه پایدار در استان خوزستان می‌گردد.

نتایج

نتایج پژوهش وی نشان داد که توسعه این صنعت نیازمند رویکردی چندوجهی است؛ به طوری که عوامل مدیریتی و برنامه‌ریزی به عنوان محور اصلی، با تأثیر بر سایر عوامل، نقش کلیدی ایفا می‌کنند. همچنین، عوامل فرهنگی-اجتماعی، اقتصادی، بازاریابی، زیرساختی و محیطی نیز به طور قابل توجهی در این فرایند دخیل هستند. در کنار این عوامل کلان، زیرشاخص‌های اقلیم مناسب، جذب سرمایه‌های خارجی و مشارکت اجتماعی به عنوان محرک‌های اصلی توسعه گردشگری ورزشی در خوزستان شناسایی شده‌اند. این نتایج، نقشه راهی کاربردی برای سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان فراهم می‌کند تا با تمرکز بر این عوامل کلیدی، زمینه‌های رشد پایدار و رونق گردشگری ورزشی را در استان فراهم آورند.

کلید واژه‌ها: گردشگری، ورزش، گردشگری ورزشی، مدل DANP، استان خوزستان.